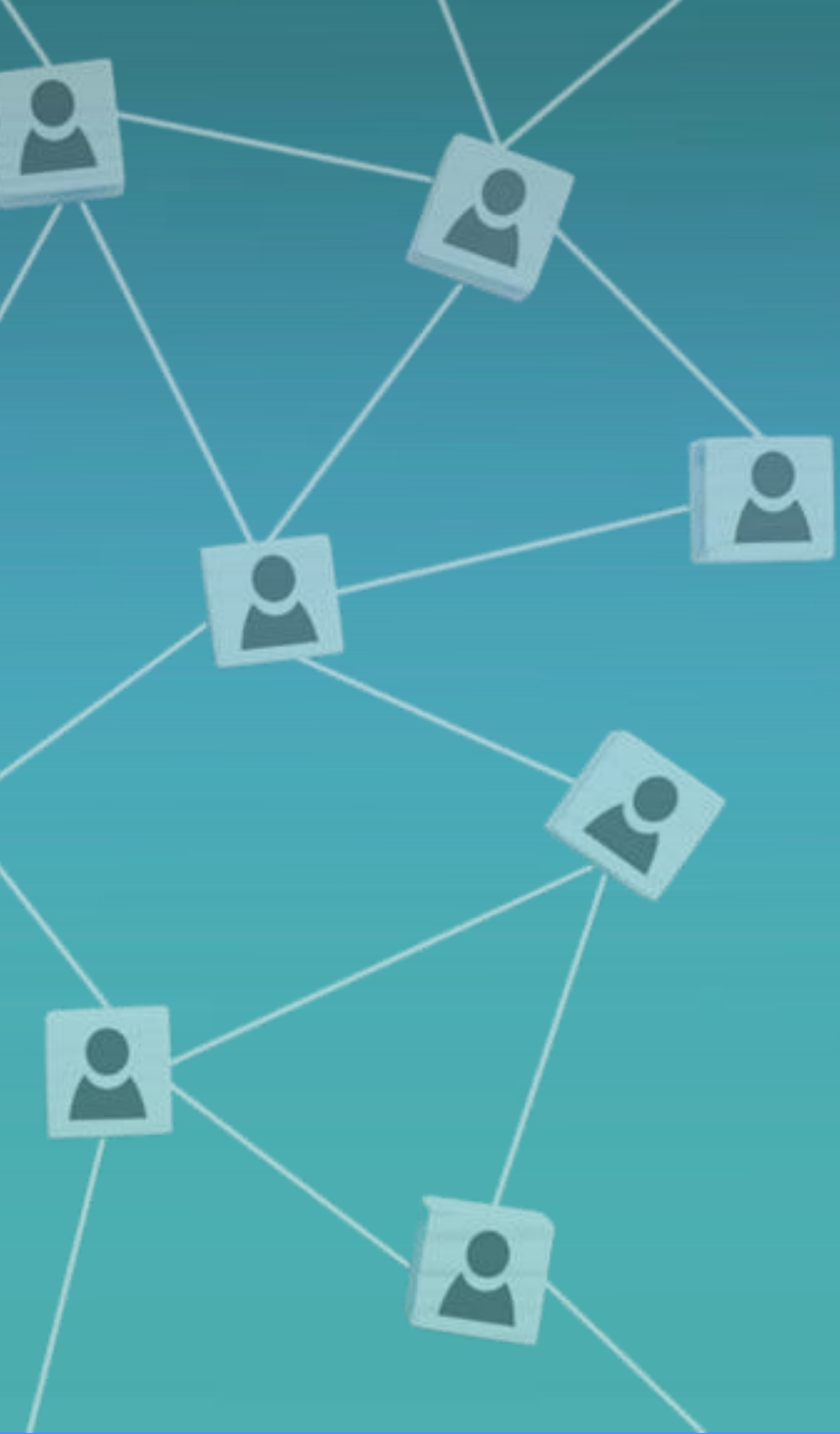

A network diagram on the left side of the slide, consisting of several white square icons with a person silhouette, connected by thin white lines. The icons are arranged in a roughly circular pattern, with lines connecting them to form a web-like structure.

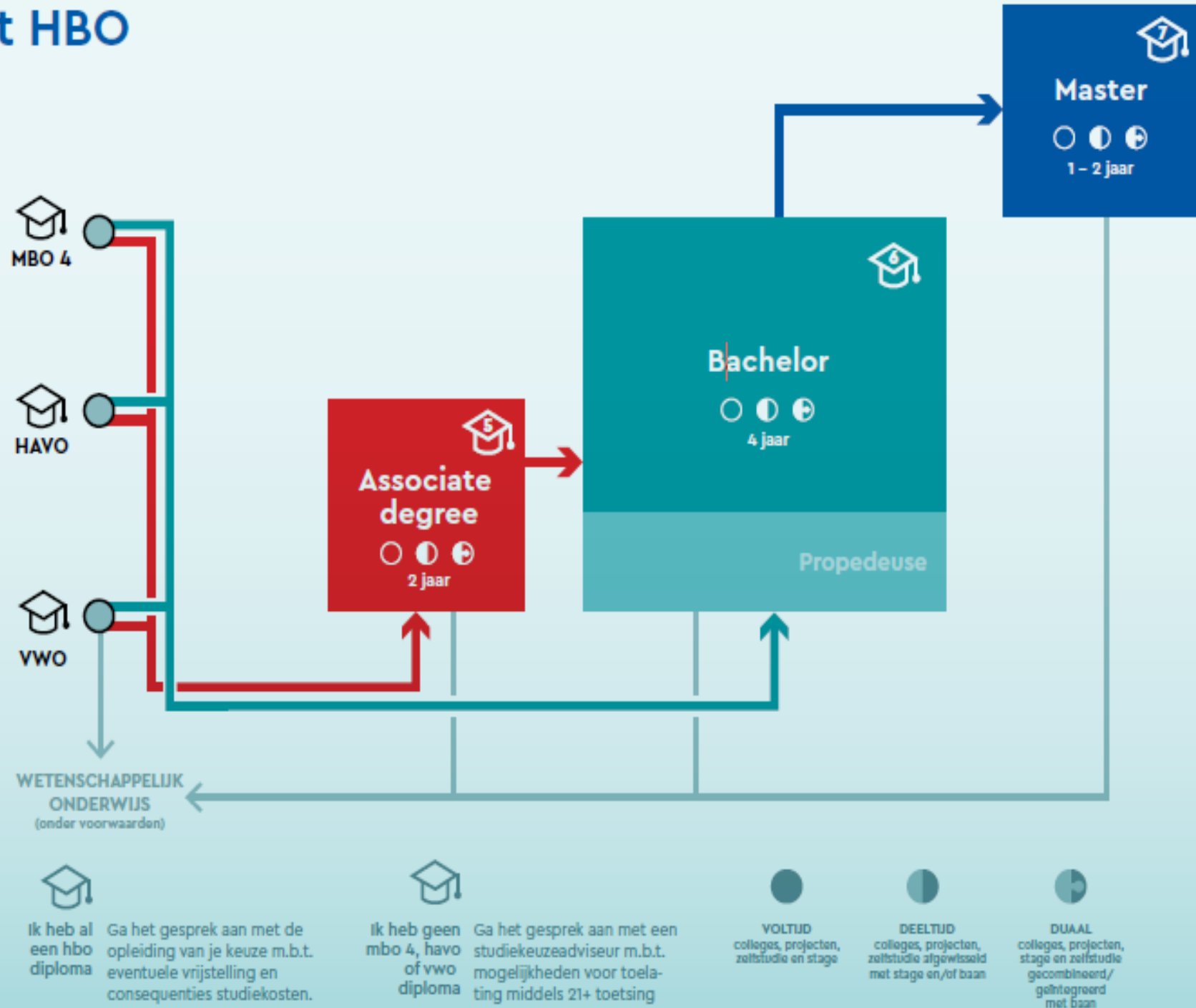
Themasessie

Associate degree (ad) **Kansen voor doorstroom en talentontwikkeling**

Maruschka Kinds
Mariëtte Muris

#doorstroom2026

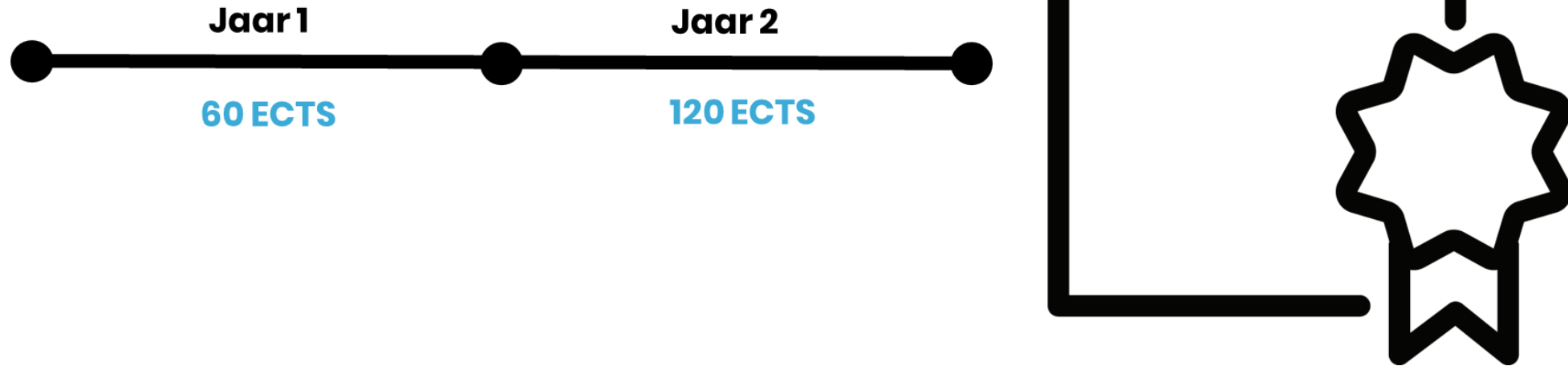
Routekaart HBO

Bron: NHL Stenden

Wat is een associate degree?

**Na 2 jaar een (internationaal erkend) hbo-diploma op Ad-niveau
en direct inzetbaar op de arbeidsmarkt.**

Ad is niveau 5, wat is niveau 5?

4

mbo

Bij mbo niveau 4 word je opgeleid voor een specifiek beroep.

‘Verstaat zijn vak’

5

hbo

Bij een Associate degree-opleiding, niveau 5, word je opgeleid tot de verbinder van beiden: praktijk en strategie.

‘Opereert op tactisch niveau’

6

hbo

Bij een bacheloropleiding, niveau 6, word je opgeleid tot een strategisch denker.

‘Regisseert vanuit strategie’

‘De doener met denkkraft’

- ☐ Leren en werken komen nauw samen.
- ☐ Relevante praktijkopdrachten direct uit bedrijven en organisaties.
- ☐ Theorie uit vakgebied wordt toegepast op praktische vraagstukken.
- ☐ Problemen signaleren en aanpak invoeren om dit probleem op te lossen.
- ☐ Operationele en tactische professionals.
- ☐ Varianten: voltijd, deeltijd en dual.

Redenen om te kiezen voor een Associate degree of bachelor

De associate degree:

- Praktijkgericht: theorie pas je toe in de praktijk
- Je vergroot je probleemoplossend vermogen
- Een groot deel van de opleiding besteed je aan de praktijk, ateliers, leren op de werkplek, stages en met bedrijfsopdrachten
- Meer toegespitst op vakmanschap en professionaliteit in de dagelijkse werkelijkheid
- Een Ad duurt circa 2 jaar
- Je ontvangt je hbo-diploma associate degree (niveau 5)

De bachelor:

- Meer onderzoeksmatig, van theorie naar praktijk
- Je werkt meer strategisch
- Duurt 4 jaar
- Je ontvangt een hbo-bachelor degree diploma (niveau 6)

Bèatechniek

Agro & Food

Onderwijs

Economie

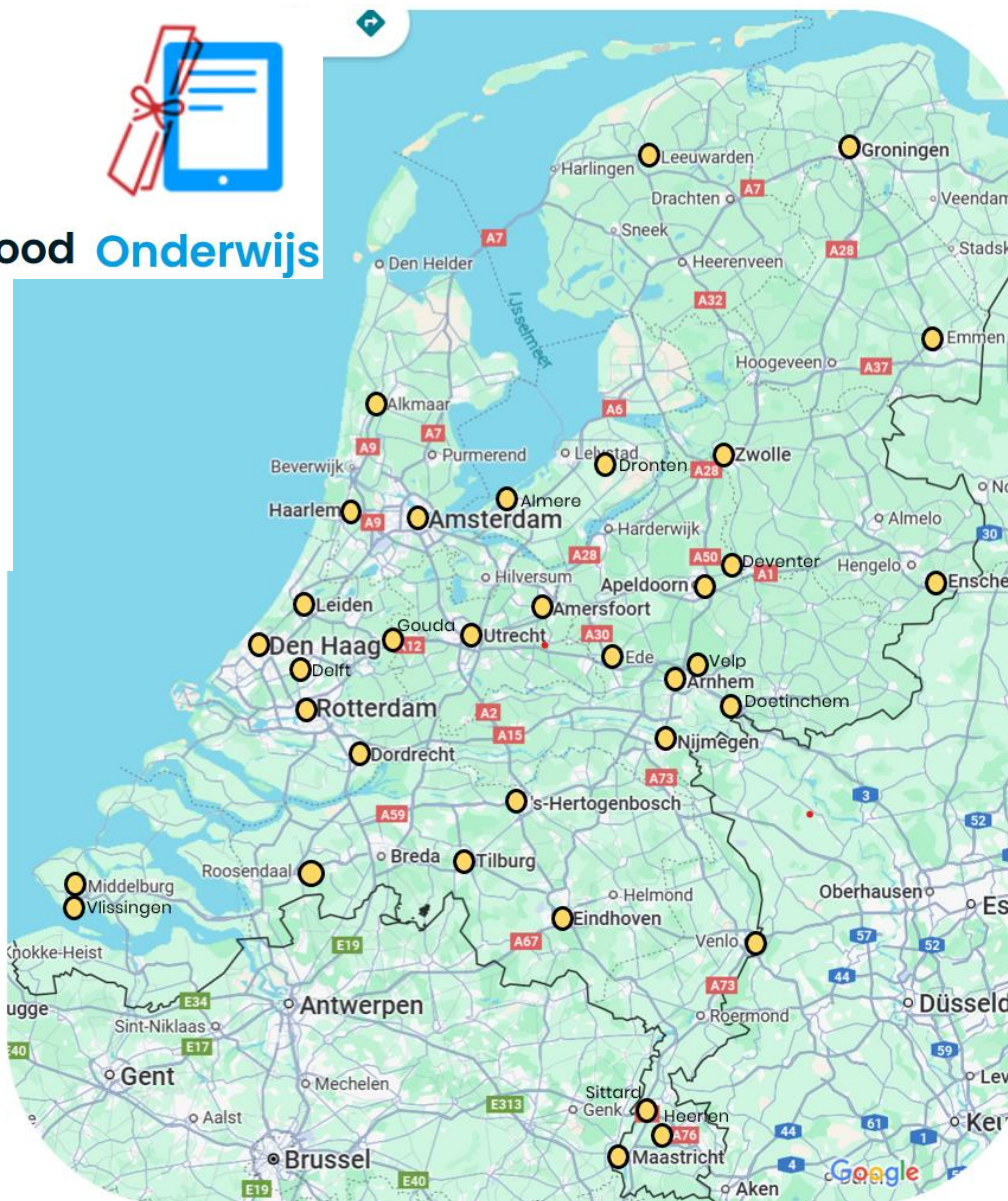
Kunst

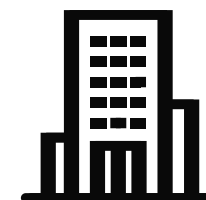
Gezondheidszorg

Hogere Sociale Studies

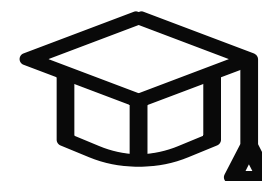
Overlegplatform Associate degrees

**Landelijke
spreiding**

**27.326
studenten**

**375
opleidingen**

Instroom Ad-opleidingen

Totale hbo-instroom per onderwijstype

					2025 t.o.v. 2024	
onderwijstype	sector	2023/2024	2024/2025	2025/2026	absoluut verschil	procentueel verschil
ad	agro en food	400	400	500	100	25,0%
	bètatechniek	2.500	2.700	2.600	-100	-3,7%
	economie	5.400	5.300	5.300	0	0,0%
	gezondheidszorg	300	300	300	0	0,0%
	kunst	300	300	400	100	33,3%
	onderwijs	1.000	1.000	1.100	100	10,0%
	sociale studies	2.800	3.100	3.600	500	16,1%
subtotaal ad		12.700	13.100	13.800	700	5,3%
ba	agro en food	2.300	2.000	1.900	-100	-5,0%
	bètatechniek	19.000	18.700	17.300	-1.400	-7,5%
	economie	31.900	32.000	31.400	-600	-1,9%
	gezondheidszorg	11.300	11.400	11.700	300	2,6%
	kunst	3.800	3.600	3.600	0	0,0%
	onderwijs	10.000	10.700	10.900	200	1,9%
	sociale studies	10.000	10.100	10.100	0	0,0%
subtotaal ba		88.300	88.500	86.900	-1.600	-1,8%
ma	agro en food	100	100	100	0	0,0%
	bètatechniek	900	1.000	1.100	100	10,0%
	economie	1.000	1.100	1.100	0	0,0%
	gezondheidszorg	1.200	1.100	1.300	200	18,2%
	kunst	1.400	1.400	1.400	0	0,0%
	onderwijs	1.600	1.700	1.700	0	0,0%
	sociale studies	400	500	500	0	0,0%
subtotaal ma		6.500	6.900	7.200	300	4,3%
totaal hbo		107.500	108.500	107.900	-600	-0,6%

Peildatum: voorlopige instroomcijfers november 2025

Noot. De aantallen uit de DUO-bestanden met de voorlopige cijfers zijn afgerond op honderdtallen. Totalen kunnen hierdoor afwijken.

Totale hbo-instroom naar vooropleiding

					2025 t.o.v. 2024	
onderwijstype	vooropleiding	2023/2024	2024/2025	2025/2026	absoluut	procentueel
					verschil	verschil
ad	havo	3.677	3.899	3.830	-69	-1,8%
	mbo	7.800	7.914	8.595	681	8,6%
ba	havo	39.936	42.654	41.182	-1.472	-3,5%
	mbo	25.737	24.541	25.148	607	2,5%

Peildatum: voorlopige instroomcijfers november 2025

Doorstroomkader

Doorstroomkader

- Landelijk (doorstroom)kader (direct verwante opleidingen)
- en advies (deels/niet verwant opleidingen).

Doel: gelijke kansen, transparantie, bevorderen van soepele, verkorte doorstroom en herkenbare waarde van de Ad in het hbo.

	Direct verwant	→ Kader	→ 120 EC (2 jaar)
	Deels verwant	→ Advies	→ 150–180 EC (2 tot 3 jaar)
	Niet verwant	→ Advies	→ 180–210 EC (3 tot 3,5 jaar)

Samenwerken aan naadloze onderwijsroutes

Vijf succesfactoren (30 minuten)

- Maak een groep van 4-5 personen (mixed: Ad en Ba vertegenwoordigers)
  - Elke groep krijgt 8 themakaarten met de succesfactoren
  - Bespreek als groep de 8 thema's, en beantwoord:
    1. Wat betekent dit thema voor succesvolle doorstroom?
    2. Welke valkuilen zijn er?
    3. Wat zijn concrete aandachtspunten voor jullie context?
  - Noteer belangrijke inzichten per thema op post-its en plak deze op de A3-vellen.
- TIP:** Verdeel de 8 thema's over de groep zodat elk thema voldoende aandacht krijgt.

Plenair delen

(15 minuten)

- **Pitch van 2 minuten per groep met belangrijkste inzichten thema.**
- **Clustering A3-vellen:**
  1. **Welke thema's leveren meeste discussie op?**
  2. **Waar zitten grootste knelpunten / kansen?**
- **Gemeenschappelijk beeld van prioriteiten.**

Reflectie

(5 minuten)

- Schrijf op een post-it:

*Wat ga **IK** als concrete vervolgstap doen
naar aanleiding van deze workshop?*

Denk hierbij aan:

- Met wie ga ik het gesprek aan?
- Welk thema wil ik verder uitwerken?
- Wat kan ik binnen 4 weken realiseren?
- Welke informatie heb ik nog nodig?

Afsluiting

- Plak je post-it op ....

Bezoek onze website:

Overlegplatform Associatie degrees

www.deassociatedegree.nl

Raadpleeg het Doorstroomkader

Bedankt!

Blijf in contact: Maruschka Kinds - kinds@vh.nl

LinkedIn:

[linkedin.com/in/maruschkakinds](https://www.linkedin.com/in/maruschkakinds)

Blijf in contact: Mariëtte Muris – muris.m@buas.nl

LinkedIn:

[linkedin.com/in/mariëttemuris](https://www.linkedin.com/in/mariëttemuris)

Bedankt voor je aandacht!

Reageer op deze
Themasessie via deze QR:

#doorstroom2026